

Mokusho Zen Ház jegyzetek

www.mokushozen.hu

Ez a Mű a [Creative Commons Nevezd meg! - Ne add el! - Ne változtasd! 3.0 Unported Licenc](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) feltételeinek megfelelően szabadon felhasználható.

2. Fejezet

Tiszteletreméltó Ánanda

(Ananda)

Honsoku (Fő téma):

A második pátriárka, Tiszteletreméltó Ánanda¹, megkérdezte Tiszteletreméltó Mahákásjapától: „Idősebb Dharma-testvérem, mi mást adott tovább neked a Világ Tiszteltje az Arany Kesza mellett?” Erre Mahákásjapa felkiáltott: „Ánanda!”. „Igen?”, válaszolta Ánanda. „Vedd le a zászlórudat a kapu mellől!”, mondta neki Mahákásjapa. Ánanda megvilágosodott.

Kien (Háttér)

A Tiszteletreméltó Ánanda Oshajo²-ban született, a Setteiri³ nevű harcosi kastélyban. Apja Tohan király volt, Sákjamuni Buddha testvére, így Ánanda a Világ Tiszteltjének unokatestvére.

A szanszkrit Ánanda szó örömet, vagy boldogságot jelent. Ánanda azon a napon született, amikor a Tathágata elérte a megvilágosodást. Arca olyan lenyűgöző volt, hogy India 16 királyságában nem volt párja. Látványa mindenkit örömmel töltött el, innen az „Ánanda” név. Első volt a szútrák memorizálásában, ragyogó intellektussal és széleskörű megértéssel rendelkezett. Több mint 20 évig szolgálta Sákjamuni Buddhát. Kinyilvánította a Buddha összes tanítását, és megtanulta a Buddha minden módszerét.

Amikor a Világ Tiszteltje Mahákásjapára bízta az igaz törvény kincsestárának szemét, biztatta Ánandát, hogy segítsen a Dharma terjesztésében. Emiatt Ánanda 20 évig követte Mahákásjapát, és teljesen kiművelte az igaz törvény kincsestárának szemét.

Nentei (Dharma-beszéd):

Ez a történet megmutatja, miben különbözik a Pátriárkák útja a többi iskolától. Ánanda legelső volt a tanulásban, kiterjedt tanulmányokat folytatott, és széleskörű megértésre tett szert. Sákjamuni Buddha sok esetben nyíltan elismerte ezt, azonban Ánanda mégsem birtokolta a helyes dharmát, és nem tudta tisztázni a tudat alapját⁵.

Amikor Mahákásjapa a Tathágata által hátrahagyott tanításokat válogatta a Hippari⁶-ban lévő barlangban, Ánanda nem léphetett be a szobába, mert még nem érte el az Arhatságot⁷. Ekkor Ánanda titokban belépett a szamárdhíba, és gyorsan elérte az Arhatságot. Amikor újra megpróbált belépni a szobába, Mahákásjapa így szólt: „Ha már elnyerted az Arhatság gyümölcseit, használd csodás erőidet, hogy beléphess a szobába!”. Ánanda nagyon kicsivé változtatta magát, és a kulcslyukon keresztül bement Hippari barlangjába.

A tanítványok mind ezt mondták: „Ánanda sokat hallott és tanult, mivel a Buddha szolgálója volt. Olyan volt ez, mintha egy edényből átöntenénk a vizet egy másikba, anélkül, hogy egy cseppet is kiöntenénk. Azt akarjuk, hogy Ánanda idézze fel a Buddha tanítását.” Ezután Mahákásjapa így szólt Ánandához: „A szerzetesek mind azt akarják, hogy beszélj, tehát kérlek szállj fel a magas ülőhelyre, és mondd el nekünk újra, mit beszélt a Buddha!”

Ennek megfelelően Ánanda, aki eddig csendben imádkozott a Tathágata segítségéért, elfogadta Mahákásjapa felkérését, felállt, leborulást csinált a szerzetesek lábainál, és felült az emelvényre. Elkezdte a tanítások kinyilvánítását: „Így hallottam ...”, és előadta a Buddha életének szent tanításait. Mahákásjapa megkérdezte a szerzeteseket: „Különbözik ez bármiben is a Tathágata tanításaitól?” Mindannyian ezt válaszolták: „Egyetlen szóban sem különbözik a Tathágata tanításától.”

A szerzetesek mindannyian Arhatok voltak, és birtokolták a háromféle bölcsességet és a hatféle természetfeletti erőt⁸. Sosem hallottak rosszul semmit sem. Az összes szerzetes együtt mondta: „Ez a Tathágata új megjelenése, vagy Ánanda kinyilatkozása?”

Dicsérték Ánandát, és ezt mondták: „A Buddha Dharma nagy óceánja Ánanda testébe folyt.”

A Tathágata tanítása Ánanda kinyilatkozásának eredményeként jutott el a jelen korig. Igazából, tudjuk, ez az út nem függ a nagy hallástól, vagy a megvilágosodás gyümölcsetől ... továbbá el kellene gondolkodnunk azon a tényen, hogy Ánanda képtelen volt belépni a barlangba⁹. Ez az eset illusztrálja, hogyan utasította el kezdetben Mahákásjapa Ánandát. Emellett Ánanda több mint 20 évig követte Mahákásjapát a Buddha halála után, és végül megvilágosodott a fő témában idézett találkozás alatt. Mivel a Tathágata megvilágosodásának éjszakáján született, nem hallotta az Avatamszaka szútrát, vagy a többi szent iratot. Ennek ellenére a Buddha tökéletes tudásának szamárdhija által képes volt megismételni, amit nem hallott. Mégsem tudott azonban rálépni a Pátriárkák útjára, és emiatt nem tudunk mi sem rálépni¹⁰.

Ez illusztrálja, miért olyan nehéz rálépünk a Pátriárkák Útjára. Eredetileg Ánanda a legfelsőbb megvilágosodás tudatára törekedett, ahogy azt Sákjamuni Buddha is tette Kuo-Butsu¹¹, az üresség királya (az idő előtti Buddha) irányítása alatt száz kalpával ezelőtt.

Ánanda a túl sok halláshoz¹² ragaszkodott, ezért nem tudta elérni a teljes Megvilágosodást. Igazán tudnunk kellene, hogy a túl sok hallás egy akadály az úton. Ez a történet bizonyítja ezt a tényt.

Ezért a Kegon, Avatamsaka szútra ezt mondja: „Szegény emberek mások kincseit számlálják, míg nekik fél fillérjük sincs, amit megszámolhatnának.” Ezt mondhatjuk a túl sok hallásról is; ha valóban az útra akarsz összpontosítani, akkor ne kötődj túlságosan a halláshoz. Ehelyett foglald el magad szorgalmasan a szorgalmas gyakorlással. De Ánanda még mindig azon gondolkodott, hogy átadtak-e még valamit az Arany Keszán kívül Mahákásjapának. Aztán Ánanda megkérdezte Mahákásjapától: „Idősebb dharma-testvérem, mi mást adott át neked a Világ Tiszteltje az Arany Kesza mellett? Mahákásjapa megértette, hogy érkezett az idő, és felkiáltott: „Ánanda!” Amikor Ánanda igennel válaszolt, Mahákásjapa így szólt: „Vedd le a zászlórudat a kapu elől!” Ezt hallván Ánandának nagy megvilágosodása volt. Ugyanekkor a Buddha Okeszája¹³ megjelent a fején. Ezt az arany keszát adta át helyesen a hét múltbéli Buddha¹⁴. Erről a keszáról három magyarázat létezik. Az első: a Tathágata az Arany Keszát viselve született. A második: amikor Sákjamuni Buddha lemondott a világról, égi lények adták azt neki a tiszta föld mennyországból¹⁵. A harmadik: ajándékként kapta egy vadásztól¹⁶.

Emellett a köntös mellett van még néhány másik Buddhista Kesza is. A Kesza, amit a nagy tanító, Bódhidharma adott át Szókei Enónak (Hui Neng, kínai) kék-fekete pamut volt¹⁷. Amikor Kínába érkezett, egy sötétkék bélést adtak hozzá. Jelenleg Tacchuban tartják (a hatodik Pátriárka kolostorának egyik altemploma), és nemzeti kincs. Ezt a tényt megemlítik a Daichidoron-ban (Ta chi tulun, kínai)¹⁸, (Értekezés a Nagy Bölcsességről) amelyben ez áll: „A Tathágata nyers sogari-t viselt (sanghati, szkr.).¹⁹ Az Arany Keszát viszont arany fonállal szőtték. A szútra azt állítja, hogy a Buddha nevelőanyja²⁰ maga szötte ezt az Arany Keszát, és felajánlotta neki. Ez csak néhány a Buddha Ókeszái közül. Sok ilyen keszáról szóló csodás történet van a szútrákban. Például Tiszteletreméltó Hashashitát²¹ (Vashashita szkr.) megtámadta egy gonosz király, Tokoshu²². Köntösét tűzbe dobták, a tűzből őt ragyogó szín emelkedett ki. Miután a tűz kialudt, a köntös sértetlen volt. Ennél fogva ezt a keszát hitték a Buddha köntösének, és ez az, amelyet át kell adni Maitréjának (eljövendő Buddha).

Az igaz törvény kincsestárának szemét nem adták át közvetlenül két embernek. Csak Mahákásjapa kapott átadást közvetlenül a Buddhától. Ánanda húsz évig szolgálta Mahákásjapát mielőtt megkapta az átadást. Így az átadás ebben az iskolában különbözik a doktrínakon alapuló iskolák²³ átadásától. Ennek ellenére sokan hanyagul úgy gondolják, hogy a két iskola ugyanaz. Ha ugyanolyanok lennének, akkor Ánanda már Arhat lenne a háromfajta bölcsességgel, és a hat természetfeletti erővel. A Tathágata megadta volna az átadást Ánandának, és Ánandát második pátriárkának hívták volna. Létezik bárki, aki jobban megértene a szentiratok tanításait, mint Ánanda? Ha igen, akkor ez az iskola és a doktrinákra épülő iskola ugyanaz lenne, és Ánanda nem töltött volna húsz évet Mahákásjapát szolgálva, mielőtt megvilágosodott a „Vedd le a zászlórudat!” szavak hallatára. Tudnunk kellene, hogy a szentiratok tanítása különbözik a Pátriárkák Útjától.

Buddha mindig egy Buddha. Bár Ánanda több, mint húsz évig szolgálta, nem hatolt be a Buddha tudatába, és nem kaphatta meg az átadás pecsétjét. Tudnunk kellene, hogy ez az átadás nem függ a sok hallástól és a széleskörű megértéstől. Bár mindannyian ismeritek a szútrákat és a szentiratokat, és nem mulasztotok el egy szót sem, mivel lelkesek vagytok és jó fületek van, és mindent hallotok, be kell hatolnotok a tudatba, vagy ez olyan, mintha a szomszéd kincsét számolgatnátok. Hogyan lennének képesek Kínában és Japánban azok az emberek, akik csak a szútrák szavaira támaszkodnak elnyerni a szútra szívét?

Továbbá meg kellene értenünk, hogy a Buddha út miért olyan fontos. Ha Ánanda a Buddha idejének szent tanításait tanulta, kinyilvánította a Tathágata tanítását, akkor természetes, hogy minden ember követi. Továbbá, miután Ánanda Mahakásjapát szolgálta, és elérte a nagy megvilágosodást, meg kellene értenünk, hogy újra kinyilvánította a tanítást. Amikor Ánanda elérte ezt a nagy megvilágosodást, az olyan volt, mint amikor a tűz egyesül a tűzzel. Ha el akarod érni az igazi Buddha utat, el kell hagynod az énközpontú és érzelmes gondolkodás régi útjait, és akkor a kezdő tudat elvezet a Buddha bölcsességéhez.

Ami az Ánanda megvilágosodásáról szóló történetet illeti, Ánanda azt gondolta, hogy a Buddha csak azért adta át az Arany Keszát Mahakásjapának, hogy megmutassa, ő egy tanítvány volt, semmi más. De miután Mahakásjapa közeli szolgálja volt, megértette, hogy több volt az átadásban, mint az Arany Keszát. Mahakásjapa megértette, hogy az idő megérett, és Ánandára kiáltott. Ez olyan volt, mintha a völgy szelleme visszhangozná a hangot. Ánanda azonnal válaszolt, mint egy kovakőről lepattanó szikra. Amikor Mahakásjapa felkiáltott: „Ánanda”, ezzel nem csak egyszerűen megszólította őt, és Ánanda nem a megszólításra válaszolt. A „Vedd le a zászlórudat a kapu előtt” jelentése egy ősi indiai szokásra utal. Amikor a Buddha tanítványai vagy Nem-Buddhisták vitáztak, mindkét fél feltette a zászlóját a kapunál. Miután az egyik oldal kikapott, a zászlójukat csendben levették, harangok vagy dobok nélkül.

Ez a történet utalhat arra, hogy Ánanda és Mahakásjapa egymás mellé állították zászlóikat; ha Ánanda sikeres lenne Mahakásjapának kellene levenni a zászlóját, egyik megjelenik, a másik eltűnik. De itt nem erről van szó. Ha Mahakásjapa és Ánanda mindketten zászlórudak, a jelentés nem nyilvánul meg. Amint egy zászló lejön, egy másik megjelenik.

Amikor Mahakásjapa megkérte Ánandát, hogy vegye le a zászlórudat a kapu előtt, Ánanda spontán megvalósította a megvilágosodást, mert bepillantást nyert Mahakásjapa tudatába; megvalósította az ösvényt tanítójával. Ezután a megvilágosodás után magát Mahakásjapát vették le, és az összes hegy és folyó eltűnt. Ennek eredményeképp a Buddha Keszája megjelent Ánanda fején.

Aztán nem kellene úgy állnotok, mint egy ezer láb magas szikla a lények ezen mocsarának közepén. Ne kötődjete a tisztasághoz. Folytatnotok kéne megérteni a visszhangot a hegyek között. A Buddhák és Pátriárkák megjelentek a világban nemzedékről nemzedékre, kinyilvánítva a Dharmát. Ez a lényeg: a Tudat átadva tudatnak; és csak azok képesek megérteni ezt, akik képesek megtapasztalni.

Mégma Mahakásjapa és Ánanda a lények mocsarához tartoznak is, és mindegyik megmutatja az igazi arcát, nem kellene azt gondolnunk, hogy csak Mahakásjapa és Ánanda mutatja meg nekünk az igazi arc jelentését. Most mindannyian úgy álltok, mint egy ezer láb magas szikla, de mégis az igazi arc számtalan formáját nyilvánítjátok meg. Ha megismeritek ezt az igazi arcot, azonnal eltűntök. Ha ez így van, ne keressétek a „levenni a zászlórudat” önmagatokon kívül.

Juko (vers):

Ma Daijo ezen leszármazottja hozzá akar tenni néhány zárómondatot.
Szeretnétek hallani?

A lila akác elhervad, fák hullanak,
Hegyek szétporladnak,
Patak a völgyben megárad
Tűz szikrázik a kövekből.

¹ pp.8 JEBD

² Radzsagra, Magadha fővárosa. Jelenleg Behar, India

³ Ksátrija (szkrt.)

⁴ Dronodana (szkrt.)

⁵ Japánul shinchi, szó szerint: alaptudat

⁶ Ez a barlang Radzsagrahához közel helyezkedik el, India közepén. Miután a Buddha meghalt, az első Buddhista Zsinatot itt tartották. A páli hagyomány szerint Mahákásjapa megbetegedett itt, de miután hallotta a tanításokat, meggyógyult.

⁷ Egy szent, akinek tudása tökéletes és túljutott minden szennyeződésen.

⁸ pp. 241 JEBD

⁹ Fő téma.

¹⁰ Nem tudunk belépni a számáhiba, amikor csak az intellektuális megértésre támaszkodunk.

¹¹ Az Üresség Királya; Az idő előtt; Dharma-Yohanab hyudgata-raga, szkrt.

¹² Intellektuális tanulás

¹³ Ez az Ókesza szimbolizálja a megszabadulás formátlan köntösét; megtisztelő „Ó”, japán

¹⁴ Sorrendben: Bibashi Butsu, Shiki Butsu, Bishafu Butsu, Kuruson Butsu, Kunagonmuni Butsu, Kasho Butsu és Sákjamuni Butsu. Ezen buddhák megjelenését ebben a világban hívjuk Sapta Buddháknak, szkrt., pp. 158, JEBD

¹⁵ A tisztaság 5 mennyországa a 4. Dhjána Mennyországban, ahol a szentek tartózkodnak, és nem térnek vissza újabb születésbe. Pp. 357, Chinese Buddhist Terms

¹⁶ Amikor Sákjamuni buddha elhagyta palotáját és a hegyek közé ment, egy vadász formájú személy felajánlotta neki az Arany Keszát. Ekkor ő elcserélte világi ruháit erre a köntösre.

¹⁷ Nagyon durva pamut zsákvászon indigóval festve.

¹⁸ pp. 36. JEBD

¹⁹ Az egyik legnagyobb a három Kesza közül, amit a dharma hirdetések, vagy takuhatsu készítésekor viselnek egy kastélyban.

²⁰ Buddha anyja Maya volt, aki születése után meghalt. Nővére Mahapadzsaphati átvette a nevelését és ő volt az első buddhista szerzetes nő. Gótamnak is hívták.

²¹ Gonosz Tudatú Kina, aki gyűlölte a Buddhista Dharmát.

²² Tiszteletreméltó Hashashita Ókeszáját igazi mestere Tiszteletreméltó Shishi adta. Hashashita volt a 26. pátriárka a Zen vonalán.

²³ Ezek az iskolák erősen kötődnek egy szútra tanításához.